Hücre, Doku, Organ, Sistem ve Organizma

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- Canlıları oluşturan hücreler birbiriyle **uyum içinde** çalışır. Canlılarda yapılanma basitten karmaşığa şöyledir: **hücre → doku → organ → sistem → organizma**.
- **Doku:** Aynı görevi yapmak için bir araya gelen hücrelerdir. Örnek: kas hücreleri kas dokusunu, kemik hücreleri kemik dokusunu oluşturur.
- **Organ:** Farklı dokuların belirli bir görevi yapmak için bir araya gelmesiyle oluşur. Örnek: kas dokusu ve diğer dokular kolu oluşturur; kalp, mide birer organdır.
- **Sistem:** Belirli görevleri yapan organların bir araya gelmesidir. Örnek: kemikler, kaslar ve kol-bacak gibi organlar **destek ve hareket sistemini** oluşturur.
- **Organizma:** Farklı yaşamsal görevleri yapan sistemlerin bir araya gelmesiyle oluşan canlı bireydir. İnsan, bitki, kedi, böcek birer organizmadır.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Canlılardaki yapılanmayı basitten karmaşığa doğru sıralayarak boş kutuları doldurunuz.

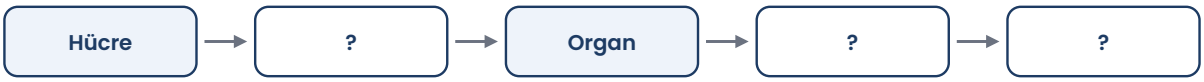

2 Boşlukları doldurunuz.

a) Aynı görevi yapan hücrelerin bir araya gelmesiyle ..... oluşur.

b) Farklı dokuların belirli bir görev için bir araya gelmesiyle ..... oluşur.

c) Sistemlerin bir araya gelmesiyle ..... oluşur.

3 Aşağıdakilerden hangisi bir **organizma**dır?

A) Kalp B) Kas dokusu C) Kedi D) Kemik hücresi

4 Kemik hücrelerinin bir araya gelmesiyle ne oluşur?

5 Aşağıdaki ifadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğunu belirtiniz.
(…) Doku, organdan daha karmaşık bir yapıdır.
(…) Kol bir organdır.
(…) Sistemler organlardan oluşur.
(…) Canlıların en küçük yapı birimi dokudur.

6 Eşleştiriniz.
1) Hücre 2) Doku 3) Organ 4) Sistem
a) Mide
b) Kas hücresi
c) Destek ve hareket sistemi
d) Kas dokusu

7 Canlıları cansız varlıklardan ayıran en temel özellik nedir?
A) Hücresel yapıya sahip olmaları
B) Büyük olmaları
C) Sert olmaları
D) Renkli olmaları

8 Destek ve hareket sistemini oluşturan organlardan **iki** örnek yazınız.

9 Aşağıdakilerden hangisi en **basit** yapılanma düzeyidir?

A) Organ B) Sistem C) Doku D) Hücre

10 Organizma nedir? Kendi cümlelerinizle tanımlayıp iki örnek veriniz.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Canlılardaki yapılanma; ev, mahalle, ilçe, il ve ülkeye benzetilmiştir. Eşleştirmeyi yapınız.

Ev	Mahalle	İlçe	İl	Ülke
.....	.....	.....	.....	.....

12 "Kas hücreleri bir araya gelerek kolu oluşturur." ifadesindeki hatayı düzeltiniz.

13 Aşağıdakilerden hangisinde yapılar basitten karmaşığa doğru **doğru** sıralanmıştır?

A) Doku – hücre – organ
B) Hücre – doku – organ
C) Organ – sistem – doku
D) Sistem – organ – organizma

14 Bir organın tek bir dokudan değil, farklı dokulardan oluşmasının nedeni ne olabilir?

15 Tabloda verilen yapıların hangi yapılanma düzeyine ait olduğunu yazınız.

Yapı	Düzey
Yaprak	.....
Papatya bitkisi	.....
Kemik dokusu	.....
Ağız içi epitel hücresi	.....

16 Bir sınıftaki öğrenciler Organizmaya Seyahat oyunu oynuyor. Rehber öğrenci şöyle diyor: "Şimdi en büyük yapıdan en küçüğe doğru ilerleyeceğiz." Rehberin gezi sırası nasıl olmalıdır?

17 Aşağıdakilerden hangisi bir **doku** örneğidir?

A) Bacak B) Kas hücresi C) İnsan D) Kemik dokusu

18 Hücrelerin bir organizmada "uyum içinde" çalışması ne demektir? Bir örnekle açıklayınız.

19 Bir öğrenci "Organ, aynı tür hücrelerin bir araya gelmesiyle oluşur." demiştir. Öğrencinin tanımı doğru mudur? Açıklayınız.

20 Organlar bir araya gelerek hangi yapılanma düzeyini oluşturur? Bu düzeyin bir örneğini yazınız.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 Organizma altı katlı bir okul binasına benzetilirse aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi **yanlış** olur?

A) Tuğla – hücre B) Duvar – doku C) Sınıf – sistem D) Okul binası – organizma

22 Bir öğrenci aşağıdaki kavram zincirini yazmıştır:
Kas hücresi → Kas dokusu → Kol → Destek ve hareket sistemi → İnsan
Bu zincirdeki her halkanın hangi yapılanma düzeyine karşılık geldiğini yazınız.

23 Metni okuyunuz.
"Kalp, kas dokusu, bağ dokusu ve sinir dokusu gibi farklı dokulardan oluşur. Kalbin düzenli çalışması ancak bu dokuların birlikte çalışmasıyla mümkündür."
Bu metne göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Kalp bir dokudur.
B) Kalp bir organdır ve farklı dokular uyum içinde çalışır.
C) Kalp tek tür hücreden oluşur.
D) Kalp bir organizmadır.

24 Tek hücreli canlılar ile çok hücreli canlıları karşılaştırınız. Tek hücreli bir canlıda doku ve organ düzeyleri bulunur mu? Neden?

25 Aşağıdaki yapıları sayı olarak içerdikleri hücre miktarı en az olandan en çok olana sıralayınız.
kas dokusu – insan – kas hücresi – kol – destek ve hareket sistemi

26 Aşağıdaki zincirde numaralı boşluklara uygun kavramları yazınız.
Kemik hücresi → …(1)… → Uyluk kemiği → …(2)… → İnsan
Uyluk kemiği hangi yapılanma düzeyine örnektir?

27 Bir organ görevini yapamaz hâle gelirse bu durum organizmayı nasıl etkiler? Yapılanma düzeylerini kullanarak açıklayınız.

28 Aşağıdakilerden hangisi "doku" ve "organ" arasındaki ilişkiyi doğru açıklar?

A) Farklı dokular bir araya gelerek organı oluşturur.
B) Organlar bir araya gelerek dokuyu oluşturur.
C) Doku ve organ aynı şeydir.
D) Organlar yalnızca tek bir dokudan oluşur.

29 Tablodaki yapıları doğru düzeye yerleştiriniz: **mide, sindirim sistemi, düz kas hücresi, düz kas dokusu, kedi**

Hücre	Doku	Organ	Sistem	Organizma
.....	.....	.....	.....	.....

30 Arda, "Organizma, organlardan oluşur; sistem diye bir düzey yoktur." demiştir. Arda'nın düşüncesini değerlendiriniz.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**